

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8523200774
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8523200774.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávne veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa a poručníkmi: 1/ F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. E., 2/ G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. E., dieťa rodičov, otec: neurčený, matka: C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, zastúpená opatrovníkom: Obec Kolačkov, v konaní začatom z úradnej povinností o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/90/2022 zo dňa 29.09.2022 v I. výroku v časti výživného tak, že výživné zo strany matky mal. dieťaťa C. C., nar. XX.XX.XXXX sa z v y š u j e pre mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 32,11 eur mesačne na sumu 36,83 eur mesačne , ktoré výživné je matka povinná platiť vždy do 15-tého dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením sp. zn. 2P/78/2023 zo dňa 02.08.2023 súd začal konanie z úradnej povinností o zvýšenie výživného pre mal. A., pretože doposiaľ stanovené výživné nezodpovedá sume minimálneho výživného v zmysle § 62 ods. 3 ZoR.

2. Súd uznesením sp. zn. 2P/78/2023 zo dňa 02.08.2023 ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach.

4. Opatrovník matky dieťaťa podaním doručeným súdu dňa 12.09.2023 oznámil, že majetkové pomery nesvojprávnej C. C. mu nie sú známe.

5. Pojednávania vytýčeného na deň 05.10.2023 sa nezúčastnili poručníci mal. dieťaťa a opatrovník matky dieťaťa, poručníci svoju neúčasť písomne ospravedlnili, súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti, opatrovník matky dieťaťa svoju neúčasť nijakým spôsobom neospravedlnil, preto súd podľa § 180 C.s.p. pojednával v ich neprítomnosti.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní súhlasil so zvýšením výživného pre mal. dieťa, uviedol, že v starostlivosti poručníkov o mal. dieťa neboli zistené žiadne nedostatky, dieťa je v rodine poručníkov šťastné. Matka aktuálne býva pri svojom strýkovi v Podsadku, nemá žiaden príjem, nepoberá žiadne

dávky, ani invalidný dôchodok. Okrem mal. A. má ešte štyri vyživovacie povinnosti, tieto deti taktiež nie sú jej starostlivosťou. Výživné mal. A. neplatí, v závere navrhol výživné pre mal. A. zvýšiť na sumu minimálneho výživného 36,83 eur.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom predložených listinných dôkazov preukazujúcich osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov dieťaťa, rodinné pomery rodičov mal. dieťaťa a maloleté dieťa, ako aj pripojeným súdnym spisom tunajšieho súdu sp. zn. 2P/90/2022 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

8. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2P/90/2022 zo dňa 29.09.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2022 bolo prvým výrokom zvýšené výživné pre mal. A. zo strany matky zo sumy 29,87 eur na sumu 32,11 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom bolo vyslovené, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

9. V čase poslednej úpravy výživného matka bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, trpela duševnou poruchou a to mentálnou retardáciou v pásme ťažkej debility, žila tak, že migrovala medzi rómskymi osadami v okrese Stará Ľubovňa, svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery nezdokladovala.

10. Aktuálne matka býva pri svojom strýkovi v Podsadku, nemá vlastné bývanie. Nemá žiaden príjem, nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadne dávky, ani invalidný dôchodok. Okrem mal. A. má ešte štyri vyživovacie povinnosti, pričom ani jednému dieťaťu nezabezpečuje osobnú starostlivosť.

11. Mal. A. v čase poslednej úpravy výživného bol na základe súdneho rozhodnutia v starostlivosťi pestúnov, navštevoval internátnu školu v Levoči, ktorá poskytuje vzdelávací program pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou. Dieťa v priebehu týždňa bolo v internáte a na víkendy chodilo domov. Okrem narušenej schopnosti komunikácie prekonal bežné detské choroby.

12. V súčasnosti mal. A. je naďalej v starostlivosťi poručníkov, ktorí ho vychovávajú, osobne sa o neho starajú, zastupujú ho a spravujú jeho majetok. V starostlivosťi pestúnov o mal. A. neboli zistené žiadne nedostatky. Mal. A. naďalej navštevuje internátnu školu v Levoči, ktorá poskytuje vzdelávací program pre deti a žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou. Je v neurologickom a logopedickom dispenzári, v starostlivosťi špeciálneho pedagóga, logopéda, psychológa. Náklady na starostlivosť o mal. A. podľa vyčíslenia poručníkov sú vo výške cca 390 eur mesačne (bývanie 72 eur, ošatenie a obuv 30 eur, hygienické potreby 25 eur, aktivity vo voľnom čase 30 eur, strava doma 56 eur, strava v škole 48 eur, školské potreby a poplatky 12 eur, školské výlety 20 eur, internát 7 eur, cestovné do školy 65 eur, lieky 12 eur, hračky, resp. športové potreby 15 eur).

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

13. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho

zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa § 78 ods. 2 ZoR k dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia

20. Podľa § 78 ods. 3 ZoR rri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa toho zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta C.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

23. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

24. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí:

25. Predmetom konania je zvýšenie výživného pre mal. A. z doterajšej sumy 32,11 eur mesačne, keďže doposiaľ stanovené výživné nezodpovedá aktuálnej sume minimálneho výživného.

26. Vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu trvá do času kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti.

27. Je nesporné, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami.

28. Súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol o výške vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom. Pri určení výšky výživného, súd v zmysle citovaného § 62 ods. 4 Zákona o rodine vychádzal jednak z potrieb oprávneného, teda mal. dieťaťa, a schopnosti a možnosti matky s tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov v zmysle § 62 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine.

29. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine je pri každom rozhodovaní o vyživovacej povinnosti povinného voči dieťaťu rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje. Ak sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnuť na celkové majetkové pomery a tzv. potencialitu príjmov, t.j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Matka dieťaťa napriek výzve svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery prostredníctvom jej opatrovníka nepreukázala. Opatrovník matky dieťaťa oznámil, že mu tieto pomery nie sú známe. Súd zistil, že matka dieťaťa nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadne dávky, de facto je bez akéhokoľvek príjmu. Pri počte vyživovacích povinností matky, okrem mal. A. má ešte štyri vyživovacie povinnosti, súd zvýšil výživné v zmysle § 62 ods. 3 ZoR v ktorom je stanovený minimálny rozsah výživného (minimálna výška) na mal. dieťa, ktorou je povinný prispievať každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Toto minimálne výživné predstavuje 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa. V zmysle Opatrenia Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR č. 220/2023 Z.z. o úprave súm životného minima s účinnosťou od 01.07.2023 je toto minimálne výživné v sume 36,83 eur. Z uvedených dôvodoch súd zvýšil výživné pre mal. detí A. z doterajšej sumy 32,11 eur mesačne na sumu 36,83 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.